

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

PROTOKOLL styrelsemöte SAK

Lördag 28 mars 2020 kl. 09.00 – 16.00

Plats: på distans

Närvarande:	Bengt Ekman, Ramsö, Vaxholm Joar Forssell, Solna Anna-Karin Johansson, Vintertullstorget Kajsa Johansson, Hjo Peder Jonsson, Skottsila Helené Lackenbauer, Uppsala Shirin Persson, en bondgård i Falköping Azadeh Rojhan Gustafsson, Upplands Väsby Anders Rosén, Rättvik Abdurrahman Toryalay, Hisingen Hamid Zafar, Hisingen	<i>Ordförande</i> <i>§1-11</i> <i>Suppleant</i> <i>Suppleant</i> <i>§1-8</i>
Frånvarande:	Ingen	
Dessutom närv:	Klas Bjurström, SMO Andreas Stefansson, Skanstull Reza Jawid, Skövde Lennart Kotsalainen, Öland Shah Mahmood, Skärholmen Fredrik Sjölander, Stockholm Anna Ek, Årsta	<i>Handl strat. ledning</i> <i>Generalsekreterare</i> <i>Föreningsrevisor</i> <i>Valberedningen</i> <i>CFO, §7-10</i> <i>Aukt. Revisor, §8-10</i> <i>CD/S §11</i>

1. Mötets öppnande. Beslutförhet.

Ordförande Peder Jonsson öppnade mötet. Mötet hölls på distans via Zoom pga den pågående pandemin orsakad av SARS-CoV-2. Styrelsen konstaterades vara beslutför.

2. Val av justerare

Beslöts att utse Hamid Zafar att tillsammans med ordf. justera protokollet.

3. Fastställande av föredragningslista

Konstaterades att ärende 7, 8, 9 och 10 råkat bli ”informationspunkter” i kallelsen när de ska vara beslutspunkter.

Beslöts att med detta påpekande fastställa föredragningslistan

4. Föregående protokoll

Beslöts att lägga protokoll FS 2020-02-01 till handlingarna.

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

5. Säkerhetssituationen och politisk utveckling

GS sammanfattade bland annat

- Avtalet mellan USA och talibanerna och dess efterspel
- Den pågående politiska krisen med två presidentinstallationer och den risk för ytterligare geografisk och etnisk splittring som krisen speglar
- SAKs beredskap för scenarier där våldsnivån höjs ytterligare, liksom hur organisationen förberett sig för att rättigheter för våra målgrupper riskerar att urholkas i samband med eventuell maktindelning som inkluderar talibanerna.

Styrelsen diskuterade det humanitära utrymmet, tillgången till områden under talibanernas kontroll samt möjligheten till dialog med konfliktens parter. Detta framförallt i ljuset av FNs framtagna sk Joint Operating Procedures (JOPS) för hur sådan dialog kan gå till och vad dialogen kan avse.

Styrelsen konstaterade att talibanerna sannolikt kommer att ta politisk mark och göra anspråk mer inflytande i den pågående situationen och att SAK måste förbereda sig på att bli utmanade både praktiskt och politiskt. Var SAK ska dra sina gränser kommer att behöva tydliggöras inför kommande SP. SAK borde också sammanfatta sin kunskap och erfarenheter i något slags policyinriktat dokument.

Presentationen bifogas protokollet.

6. GS-rapport Q4 2019, inklusive sammanfattning av rapporteringen 2019.

Utöver innehållet i rapporten informerade GS bland annat om:

Hur SAK arbetar avseende spridningen av Covid 19. På grund av den mycket snabba utvecklingen fick styrelsen ett separat underlag 26 mars. Några centrala punkter i underlaget var att

- SAK har tagit fram en *Preparedness and Response Plan* att leda regionkontoren RMO:er i bedömningen av utvecklingen
- SAK har bildat insatsgrupper på KMO och alla regionkontor med ansvar för rutiner kring Covid-19
- samtliga expats lämnade Kabul för sina respektive hemländer den 16 mars
- Programverksamheten upprätthålls i stor omfattning. Undantaget är att alla skolor stängts ned i enlighet med regeringens påbud. Inom hälsovården görs omfattande förberedelser för att möta situationen vid kliniker, men framförallt genom aktiv information om hygien och riskmedvetenhet. För SAKs del är en viktig del av strategin att påverka strömmarna av patienter till kliniker.

7. Budgetuppföljning 2019

Dr Shah Mahmood presenterade SAKs budgetuppföljning för 2019 och redovisade särskilt de budgetposter som avvek mer än 10% från budgeten.

Den ursprungliga budgeten 2019 var 319,8 MSEK (348,3), den andra reviderade budgeten uppgick till 324,8 MSEK (375,4) och de totala kostnaderna blev 304,6 MSEK (355), vilket innebär att 94% (95%) av budgeten utnyttjades.

Icke utnyttjade medel behöver inte betalas tillbaka till givare utan kommer att användas inom planerade projekt 2020.

Styrelsen kommenterade bland annat

- att även om underutnyttjandet inom monitorering och utvärdering till stor del förklaras av vakanser så är det bekymrande och området måste prioriteras högre.

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

- att förlusten av projektet avseende womens empowerment på grund av relativt enkla misstag, är bekymrande och kan indikera kvalitetsproblem i SAKs hantering av ansökan och kontakterna med MRRD. GS beskrev både det inträffade och vad SAK gjort för att försöka påverka Världsbanken och MRRD, det senare dock utan framgång.

Presentation av BFU inklusive förklaringar till avvikelser bifogas protokollet.

Beslöts att godkänna budgetuppföljningen Q4 2019

8. Verksamhetsberättelse med bokslut 2019

Då Hamid Zafar behövde lämna mötet valdes ny justerare.

Beslöts att utse Bengt Ekman att tillsammans med ordf. justera protokollet från och med §8.

Dr Shah Mahmood presenterade bokslutet 2019. Intäkterna 2019 var 312,7 MSEK (373,0) och utgifterna 304,6 MSEK (355,0). Dr Shah uppmärksammade styrelsen på rättelser och ändringar som gjorts i bokslutet sedan det skickades med kallelsen.

Fredrik Sjölander uttalade sig om SAKs bokslut och förklarade att revisorerna var nöjda och ansåg att redovisningen gav en så kallad *true and fair view* av verksamhetsåret.

Klas Bjurström sammanfattade intentionerna och processen med att ta fram verksamhetsberättelsen. Christer Bengtsson är redaktör. Många av utmaningarna i SAKs rapportering kvarstår, bland annat kapacitet och data för gedigen analys. Positiva erfarenheter av rapporteringsarbetet var dock att processen blivit bättre och att årets underlag för rapportering, det så kallade "makrot", har utvecklats och blivit mer resultatorienterat.

Styrelsen kommenterade förslaget till årsberättelse och lämnade rättelser och förslag till förbättringar, bland annat;

- Att kontextavsnittet borde ha ett avsnitt, en konsekvensanalys, som tydligare beskriver hur SAK påverkas av just det under året förändrade sammanhanget. Detta är ett medskick till nästa årsberättelse.
- Att det finns en diskrepans mellan hur ofta vi understryker vår prioritering av flickor och kvinnor och hur många kvinnor och flickor vi faktiskt når i vissa delar av våra program, tex rehabilitering. Detta bör redan i årets rapport förklaras eller diskuteras på lämplig plats.
- Att föreningen SAK får för lite utrymme. Detta bör åtgärdas redan i årets rapport
- Att språket är viktigt - formuleringar som t ex "nyligen organiserade lokalsamhällen" kan läsas som ett underkännande av människors egen förmåga till organisering, och bör ändras redan i årets rapport.

Presentationerna bifogas protokollet.

Beslöts att fastställa resultat- och balansräkningen för 2019

att göra ändringar i texten enligt kommentarerna ovan.

att skicka ytterligare rättelser och korrektur till Klas Bjurström

att delegera färdigställande till GS och Klas.

att med föreslagna ändringar fastställa förvaltningsberättelse för 2019

att med föreslagna ändringar fastställa verksamhetsberättelsen för 2019

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

9. Revisions-PM, management response

Auktoriserad revisor Fredrik Sjölander redogjorde kort för revisionen av SAKs räkenskaper för 2019. KPMG ansvar för revisionen av hela SAKs räkenskaper. I Afghanistan undergår SAK revision genom PWC i Islamabad. Revisorerne där, liksom KPMG, har tagit del av SAKs internrevisionsrapporter.

Fredrik beskrev bland annat att KPMG, baserat på PWCs underlag, bedömer SAKs kontrollmiljö som god. Revisionsrapporten innehåller ett antal påpekanden, men relativt få givet det stora antalet kontroller som gjorts. PWC har bland annat uttryckt att SAK skulle kunna revidera sin budget oftare för att ligga närmare verkligheten.

Avslutningsvis förhörde sig styrelsen med revisorn om tjänstemännens arbete utan att dessa närvarade. Ingenting att anmärka på framkom under diskussionen.

Beslöts att godkänna förslaget till svar på revisorerens kommentarer

10. Uppföljning av SP 2018-21 maa verksamhetsrapportering 2019

Beslöts att anse att resultaten som redovisas i årsredovisning och bokslut 2019 står i enlighet med den Strategiska Planen 2018-2021 och att årets resultat inte föranleder beslut om förändringar av den Strategiska Planen.

att understryka att även om föregående års resultat i sig inte ger anledning att förändra den Strategiska Planen under 2020, kan den för tillfället pågående pandemin orsakad av SARS-CoV-2 få konsekvenser som innebär att SAK behöver avvika från SP eller fatta beslut om att ändra mål eller aktiviteter

att därmed anse kravet på årlig uppföljning och utvärdering uppfyllt.

11. Inför Årsmötet

Anna Ek (CD/S) deltog under punkten och uppdaterade styrelsen avseende förberedelserna för årsmötet och de reservplaner som tagits fram för att kunna genomföra ett årsmöte trots den pågående pandemin.

De tre alternativen för årsmötet är i korthet

- Att planera för årsmöte enligt ursprunglig plan
- Att planera för digitalt årsmöte
- Att senarelägga årsmötet till efter sommaren.

Styrelsen efterfrågade Annas rekommendation. Med reservation för de många osäkra faktorerna så lutade Anna åt att alternativ c).

Samtliga i styrelsen tillfrågades om sina synpunkter i en längre diskussion. Även om enskilda ledamöter landade i olika slutsatser var alla överens om att den ursprungliga planen (a) inte var möjlig att genomföra. Argument och reflektioner som framfördes var bland annat

- Att digitalt möte skulle vara en oprövad och okänd metod för de flesta, vilket är problematiskt.
- SAK bör på sikt ändå utveckla digitala möten, men kanske inte under tidspress.
- Pandemin kommer att påverka möjliga mötesformer minst året ut.
- De flesta tillfrågade vill träffas i verkligheten, och samtidigt fira SAKs 40-årsjubileum.

Ett årsmöte efter sommaren vore möjligt, men risken är inte obetydlig att pandemin också då hindrar riskgrupper att delta. Då många av SAKs mest aktiva medlemmar är över 70 år landade majoriteten i att SAK bör planera för ett digitalt årsmöte, och att målsättningen då bör vara att hålla mötet enligt ordinarie tidplan.

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

Reza Javid, föreningsrevisor underströk att om styrelsen väljer digitalt årsmöte behöver möjligheterna att genomföra tex sluten omröstning vara försäkrade och testade.

Styrelsen röstade därefter mellan alternativen att genomföra årsmötet på utsatt datum eller skjuta upp. En klar majoritet föredrog att behålla utsatt datum.

Beslöts att årsmötet om möjligt ska genomföras på utsatt datum, den 30 maj.

att årsmötet som en konsekvens av ovanstående beslut ska hållas digitalt

12. SP Policy close reading

Sedan SAKs policy antogs 2012 har kontexten förändrats.

För att avgöra om och i vilken utsträckning SAKs policy behöver kompletteras eller förklaras för organisationen gjorde styrelsen en noggrann genomläsning av dokumentet.

Överlag var styrelsens slutsats att policyn håller förvånansvärt bra. Ett skäl kan vara att den redan 2012 baserades på erfarenheter som SAK gjort under årtionden. Ett antal ordval var möjligen föråldrade, men inte till den grad att det motiverar revidering. De utvecklingsmål som anges i policyn är också programorienterade, något som frångåtts i den strategiska planen.

Styrelsen diskuterade ett antal aspekter som ändå i någon mån skulle kunna täckas av direktiven till ny strategisk plan, till exempel:

- Internflyktingar eller återvändande flyktingar berörs inte specifikt i policyn, däremot i den aktuella strategiska planen. SAK kan i detta luta sig mot policyns skrivning ”särskilt utsatta grupper” och i detta inkludera flyktingar, utan att nämna explicit.
- Policyn anger SAKs vision. I den ingår ”ett Afghanistan fritt från våld”, något som dock inte uttryckligen motsvarats av något strategiskt mål eller några aktiviteter. Styrelsen framhöll vikten av att SAK analyserar och noga överväger vad organisationen eventuellt skulle kunna tillföra. Detta måste dock göras med urskiljning och medvetenhet om att det inte är ett område inom vilket SAK har sin främsta kapacitet. SAKs möjliga fördel är opartiskhet och lokal förankring. Detta kan utvecklas, men endast på den lokala nivån för att stärka människorna som bor där. Detta skulle också vara värdefullt om talibanerna kommer till makten.
- Policyns fattigdomsbegrepp är tydligt rättighetsbaserat och sätter fokus på maktdimensioner, vilket är bra, men kan berikas av att också analyseras genom det mångdimensionella fattigdomsperspektivet i kommande SP process.
- Organisationen skulle kunna vara skarpare och tydligare avseende jämställdhet och värderingar relaterade till detta. Till exempel genom att framhålla erfarenheter och resultat från arbetet organisationen har gjort med män och religiösa ledare. Skrivningarna i policyn är ganska tydliga, möjligen kan det vara mer värt att trycka på vikten av att leverera enligt policyns intentioner.
- SAK bör sträva efter att förstå hur organisationen kompletterar och skiljer sig från andra aktörer.
- Försörjning och livsmedelstillgång är något SAK skulle kunna ge mer utrymme.
- Klimaträttvisa skulle kunna föras fram i direktiven

Beslöts att med dessa medskick uppdra till GS att färdigställa direktiv till kommande SP-process

att styrelsen ska ges möjlighet att kommentera förslaget till direktiv vid styrelsemötet 13 juni.

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

13. Nästa styrelsemöte 25 april

Ärenden vid styrelsemötet april:

- *1st revised budget*
- *Board's propositions to the AGM: Agenda, membership fee, publisher of A-nytt*
- *Opinion programme*
- *Board's response to motions*
- *Board's self-evaluation*
- *Gender audit and internal diversity and equality*
- *Proposed way forward SCA Monitoring & Follow-up*

14. Övriga frågor

15. Mötet avslutades

Mötessekreterare:

Klas Bjurström
*Handläggare Strategisk Ledning,
Mötessekreterare*

Justeras:

Peder Jonsson
Ordförande

Hamid Zafar, justerar §1 - 7

Bengt Ekman, justerar §8-15

Bilagor:

- *Presentationer GS*
- *Presentation BFU 2019 och bokslut*
- *Presentation Verksamhetsberättelse*